

til nogenlunde Klarhed over, hvorledes der skal gaas frem paa det Omraade. Thi det var jo saaledes, at der kom et noget andet Forhold frem end det Forhold, som nu er til Stede, naar der skal laanes af Kreditforeningerne. Her staa vi nemlig til at begynde med først med et Stykke Jord, som der intet Hus er paa, og det er jo ikke saa let, ja man kan sige, det er omtrent umuligt, at taksere et Stykke Jord med Hus, inden man har begge Dele. Her er jeg ikke klar over, hvorledes Ministeren mener, der skal gaas frem, men det kommer man vel nok over. Saa kommer det værste. Det er nemlig §§ 10—12, der angaa Maaden, hvorpaa Pengene til disse Lodder skulle tilvejebringes. Der er jo særlig den Hage ved det, at det foreliggende Lovforslag fjerner sig fra Flertallets Plan og gaar over til Mindretallets, saa at den Tak, som den ærede Minister ydede Kommissionen, og hvoraf jeg som Medlem af Kommissionen maatte have Lov til at tage min lille Part, synes jeg ikke rigtig om. For naar man kommer hertil, viser det sig, at den ærede Minister fraviger fuldt ud Flertallets Plan og gaar over til Mindretallets. I den øvrige Del vare Flertal og Mindretal jo omtrent enige, saa at naar vi vilde have højet os paa dette Punkt, maatte det forudsættes, at vi vare blevne enige alle sammen om een Indstilling, men da det netop er paa de Punkter, at Kommissionen ikke er bleven enig, og da det viste sig, at den var nødsaget til at stabe et Flertal og et Mindretal, mener jeg, at Mindretallet har mere Grund til at være glad ved den ærede Ministers Paastømmelse, end Flertallet har det. Der er blevet sagt, nærmest af det ærede Medlem for Esbjerg (Bluhme), at en Mand, der ejer 800 Kr., vilde let kunne faa en Ejendom til 1,000 Kr., og det tror jeg ogsaa. Jeg vil endog fordrifte mig til at mene, at en Mand, som staar med 800 Kr., slet ikke vil have de Huse, her bydes. Han vil kunne faa Ejendomme af samme Størrelse langt billigere og fordelagtigere. Det vil vistnok vise sig, om Lovforslaget skal blive vedtaget, at naar disse Huse vurderes til 4,000 Kr., vil det være deres fulde Værdi og snarere lidt over, og naar en Mand skal give en kontant Udbetaling af $\frac{1}{6}$ af Værdien, vil han have Fordel ved selv at udsøge og købe en Ejendom, thi saa bliver han dog fri for de slet ikke saa faa Forpligtelser og Baand, der blive lagte paa disse Ejendomme. Det er endda ikke det værste, men det værste er det, at skal der præsteres en Sum af 800 Kr., komme vi til at forbigaa de Folk, som vi efter min Mening nærmest maa tage Sigte

paa. De Folk, som først burde have Jord, ere de, der have saa lidt, at de ikke selv ad anden Vej kunne skabe sig et Hjem. Jeg vil her tilføje, at jeg i Kommissionen var meget fed af at gaa med til at sætte Summen til 400 Kr., idet jeg fandt, at det var for højt, men naar Ministeren saa har fraveget de 400 Kr. og er gaaet til 800 Kr., tror jeg, at det, som sagt er aldeles forfejlet. Ogsaa med Hensyn til Ordningen af Pengefordelene er det blevet meget ringere i det forelagte Lovforslag, Renten er bleven dyrere, og Ordningen af Afdraget meget mere uheldig end efter Planen. De $\frac{3}{8}$, som efter Flertallets Plan skulde staa rentefri, ere udeladte. Der er ingen Rentefrihed efter Lovforslaget. Statskassen kommer ikke til at ofre en eneste Øre for at faa Spørgsmaalet løst, og der er dog sikkert ikke mange, der tro, at dette store Spørgsmaal om Jord til Landarbejdere kan forsvarelig løses uden Byrder for Statskassen, og uden at den kommer til at styde Penge, endog saa ikke saa faa Penge til. Om Risikoen, som er bleven omtalt, tror jeg netop, at den for Statskassen vil blive grumme lille, thi de saa Mænd, der ville blive begunstige, om jeg saa maa sige — det vil jo omtrent kun blive aarlig een af hver Kommune i 5 Aar — ere Folk af den Slags, at der ikke er stor Fare for, at de, naar de blive satte i Gang, skulle afstedkomme Tab for deres Kreditorer. Det bliver kun de allerbedste og dygtigste, de mest brave, økonomiske og sparsommelige, der kunne faa Jord. Men det er en Selvfølge, at jo strengere Vilkaar man giver dem, desto mere er man udsat for, at Risikoen vil blive større, saa det, der vindes paa den ene Maade, tabes paa den anden. Det er dog meget uheldigt at stille Landarbejderen under trange Kaar, naar det alligevel ikke kan bringe Statskassen nogen Fordel. I § 25 er der ogsaa blevet ændret i Flertallets Plan paa en Maade, som jeg finder endnu mere uheldig. Det er urimeligt at forlange, at en Enke f. Eks., som sidder med en saadan Ejendom i trange Kaar og har en Flok Børn, absolut, naar hun kunde blive gift, kun skal kunne gifte sig med en Mand i en bestemt Alder, og der er jo ikke nogen Mulighed for efter Lovforslaget at fravige disse Bestemmelser. Jeg tror ikke, det vilde skade, om man her indsatte Bestemmelserne fra Flertallets Plan, det er dog ikke aldeles nødvendigt at sætte en bestemt Dag, paa hvilken en Mand maa gifte sig. Det er tilstrækkeligt, naar det saa nogenlunde betegnes, og det betegnes jo tilstrækkeligt, naar der staar i Reglen mellem 25—45 Aar. Det er uheldigt for Kreditorernes Bedkom-